

Granskning av bokslut och årsredovisning 2022

Håbo kommun

20 april 2023

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

1

Snabb överblick

Årsredovisningen är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, med reservation för avvikelserna gällande att kommunen delvis följer RKR R5 Leasing.

Finansiella mål

Vi bedömer att resultatet är förenligt med ett av tre finansiella mål.

Resultat

Kommunens resultat uppgår till 55,1 mnkr.

Balanskravsresultat

Vi bedömer att kommunen har uppnått balanskravet för helåret.

Verksamhetsmål

Vi bedömer att resultatet är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige beslutat om.

Innehåll

Sammanfattning

Inledning

Resultat av granskning

01

Sammanfattning

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Håbo kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Resultat

Årets resultat uppgår till 55,1 mnkr (inklusive reavinster), vilket är 35,1 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 20 mnkr. Det förklaras främst med att skatteintäkterna och generella bidrag är 20,1 mnkr högre än budgeterat, engångsintäkter från exploatering och realisationsvinster med 68,1 mnkr och ett högre finansnetto med 8,4 mnkr samt en negativ nettokostnad från nämnderna med -72,5 mnkr.

Kommunens prognos för resultatet per helår vid delåret i augusti uppgick till 72,6 mnkr. Skillnaden mellan prognos och utfall uppgår till -17,5 mnkr.

Balanskrav

Vår bedömning är att kommunen har uppnått balanskravet för helåret.

Sammanfattning fortsättning

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsboks slutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderas för kommunkoncernen som helhet.

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med ett av tre finansiella mål.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige beslutat om.

Håbo 2023-04-20

Susann Eriksson
Auktoriserad revisor

Micaela Hedin
Certifierad kommunal revisor

02

Inledning

Inledning

Vi har av Håbo kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Syfte

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- ✓ Har årsredovisningen upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner?
- ✓ Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vår bedömning avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- ✓ Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- ✓ God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- ✓ Interna regelverk och instruktioner
- ✓ Fullmäktigebeslut

Inledning fortsättning

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- ✓ Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna.
- ✓ Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- ✓ Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen

Avgränsning

Vår granskning omfattar årsbokslutet per 2022-12-31.

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras genom fastställd normering av SKR (Sveriges kommuner och regioner) och Skyrev (Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer). Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda. Som en del i vår granskning har vi efterfrågat ett revisionsbevis i form av ett uttalande från kommunledningen. Kommunchefen och/eller ekonomichefen har undertecknat översänt uttalande.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I årsredovisningen har vi granskat de finansiella rapporterna samt tillhörande noter. Sidorna 8-94 har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla siffror på nämnda sidor. Övriga sidor i årsredovisningen omfattas inte av denna granskning.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning som enligt kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

03

Resultat av granskningen

Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi noterar att kommunens förvaltningsberättelse i huvudsak uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

Förvaltningsberättelsen skulle exempelvis kunna kompletteras med följande:

- ✓ Upplysningar om motiv till privata utförare
- ✓ Upplysningar om beslutförande personer inom kommunkoncernen

Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

I den av kommunfullmäktige fastställda flerårsstrategin för åren 2022-2024 framgår att god ekonomisk hushållning uppnås genom kommunfullmäktiges fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål.

I vår granskning av fullmäktige fattade beslut avseende finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning har vi inte funnit något avvikande.

Vad gäller god ekonomisk hushållning hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela den kommunala koncernen, dvs kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderats för kommunkoncernen som helhet.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram mål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen.

Finansiella mål

Kommunens tre finansiella mål är:

- ✓ **Mål 1:** Kommunens resultat ska över mandatperioden uppgå till minst två procent av skattenettet exklusive realisations- och exploateringsvinster
 - ✓ **Utfall:** -0,9 % av skattenettet, vilket innebär att målet inte har uppnåtts.

- ✓ **Mål 2:** Överskott och intäkter av engångskaraktär ska i första hand användas till att minska kommunens skuldsättningsgrad eller för att finansiera kommunens investeringar.
 - ✓ **Utfall:** Årets resultat uppgår till 55,1 mnkr och är 12,9 mnkr lägre än realisationsvinster och exploatering som uppgår till 68,1 mnkr. Därmed har 12,9 mnkr av intäkter av engångskaraktär inte kunnat användas till att finansiera kommunens investeringar, vilket innebär att målet inte har uppnåtts.

- ✓ **Mål 3:** Exploateringsverksamheten ska totalt sett ge ett ekonomiskt överskott till kommunen
 - ✓ **Utfall:** 68,1 mnkr i överskott, vilket innebär att målet har uppnåtts.

Endast ett av kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning bedöms vara uppfyllt. Årets resultat exklusive realisationsvinster och exploatering uppgår till -12,9 mnkr (-0,9 %) och bedöms därmed inte uppfyllt. Årets resultat på 55,1 mnkr understiger realisationsvinster och exploatering (68,1 mnkr) och därför bedöms inte heller detta mål vara uppfyllt. Däremot blev det ett överskott som prognostiserats i exploateringsverksamheten om 68,1 mnkr och mål 3 bedöms härmed vara uppfyllt.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med ett av tre finansiella mål, vilket överensstämmer med kommunstyrelsens bedömning.

Verksamhetsmål

Kommunen har beslutat om tre övergripande verksamhetsmässiga mål.

Mål 1 	Mål 2 	Mål 3
Öka företagarnas nöjdhet med kommunens och bolagens fysiska digitala bemötande.	Utveckla områden för bostäder, arbetsplatser och service utifrån samhällets behov.	Utveckla mötesplatser som stärker Håbos attraktivitet.

Kommunstyrelsens bedömer att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv och att samtliga tre mål är uppfyllda.

Avseende måluppfyllnaden har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligt felaktig. Vi bedömer därför att samtliga tre mål är uppfyllda och att resultaten är förenliga med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen.

Verksamhetsmål - Nämnderna

Nämnderna har utifrån de fyra perspektiven för verksamhetsmålen; målgrupp, verksamhet, medarbetare och ekonomi, egna identifierade utvecklingsmål.

Dessa utvecklingsmål uppgår till 24 stycken fördelat över de olika nämnderna.

- ✓ 11 mål (46 %) anses vara uppfyllda,
- ✓ 10 mål (42 %) anses vara delvis uppfyllda och
- ✓ 3 mål har inte blivit bedömda.

Avseende måluppfyllnaden har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligt felaktig. Vår sammanfattade bedömning är att resultatet i årsredovisningen delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmål.

Perspektiv	Nämnd	Måluppfyllnad
MÅLGRUPP	Bygg- & miljönämnden	●
	Kultur- & fritidsnämnden	●
	Barn- & utbildningsnämnden	●
	Socialnämnden	●
	Socialnämnden	●
	Vård- & omsorgsnämnden	●
	Vård- & omsorgsnämnden	●
VERKSAMHET	Lönenämnd	■
	Bygg- & miljönämnden	●
	Bygg- & miljönämnden	●
	Kultur- & fritidsnämnden	●
	Barn- & utbildningsnämnden	●
	Socialnämnden	●
	Vård- & omsorgsnämnden	●
MEDARBETARE	Lönenämnd	■
	Lönenämnd	●
	Bygg- & miljönämnden	●
	Kultur- & fritidsnämnden	●
	Barn- & utbildningsnämnden	●
	Socialnämnden	●
	Lönenämnd	■
EKONOMI	Bygg- & miljönämnden	●
	Kultur- & fritidsnämnden	●
	Barn- & utbildningsnämnden	●

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunstyrelsen redovisar en avstämning av balanskravet i förvaltningsberättelsen enligt KL. Kommunens överskott för året uppgår till 55,1 mnkr. Vid avstämning av balanskravet finns inga avgående eller tillägg av poster varvid balanskravsresultatet uppgår till 55,1 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Resultatutjämningsreserven, RUR, uppgår till 14,7 mnkr.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

Resultaträkning

Årets resultat uppgår till 55,1 mnkr (inklusive reavinster), vilket är 35,1 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 20 mnkr. Det förklaras främst med att skatteintäkterna och generella bidrag är 20,1 mnkr högre än budgeterat, engångsintäkter från exploatering och realisationsvinster med 68,1 mnkr och ett högre finansnetto med 8,4 mnkr samt en negativ nettokostnad från nämnderna med -72,5 mnkr.

Kommunens prognos för resultatet per helår vid delåret i augusti uppgick till 72,6 mnkr. Skillnaden mellan prognos och utfall uppgår till -17,5 mnkr.

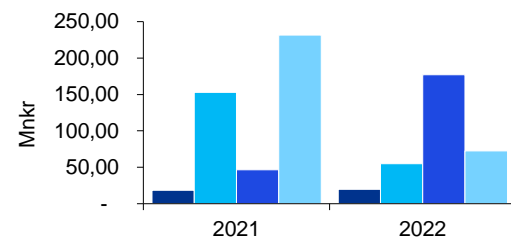
En kommunens långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet. Verksamhetens intäkter har minskat och verksamhetens kostnader har ökat med 10 % jämfört med föregående år. Årets resultat är 97,7 mnkr sämre än föregående år. I resultatet ingår realisationsvinster och exploatering som gör att resultatet fluktuerar mellan åren.

Nämndernas avvikelse mot budget uppgår till -73 mnkr. Det största avvikelserna finns inom Kommunstyrelsen, sammahållsbyggnadsförvaltningen (-20,8 mnkr), Barn- och utbildningsnämnden (-25,7 mnkr) och Vård- och omsorgsnämnden (-19,6 mnkr). Avvikelserna beror främst på ökande energikostnader, skadegörelse, ej genomförda effektiviseringsåtgärder och bemanningssvårigheter av hemtjänsten.

Nettokostnadsandelen inklusive finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag uppgår i år till 96,1 %.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Resultatanalys

■ Budget Helår ■ Utfall helår ■ Utfall delår ■ Prognos helår

Balansräkning

Finansiell leasing

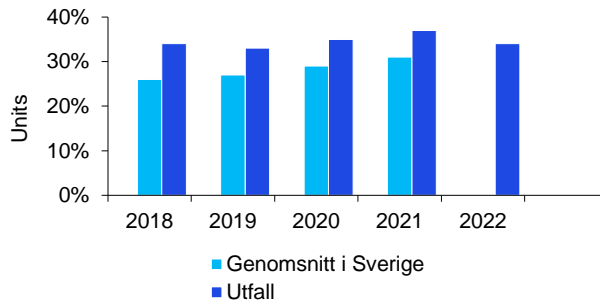
År 2020 redovisade Håbo kommun samtliga hyreskontrakt för verksamhetsfastigheter som operationell leasing. Vår bedömning var då att vissa av dessa eventuellt borde klassificeras som finansiell leasing. Under 2021 och 2022 påbörjade kommunen en översyn och inventering av hyreskontrakten för att identifiera en eventuell omklassificering till finansiell leasing.

Arbetet fortgår och kommunen uppger att de på balansdagen gör avsteg från RKR R5 Leasing avseende fast egendom. Kommunens hyresavtal har inventerats under 2022 men arbetet har ännu inte är slutförts. Effekterna ingår inte i de finansiella rapporterna per 2022-12-31, utan kommer redovisas 2023.

Vår bedömning är att vi därför inte kan uttala oss hur stor påverkan detta har på årets resultat eller balansomslutning.

Soliditet är ett nyckeltal som anger hur stor del av kommunens totala tillgångar som finansieras med eget kapital. Soliditeten har minskat något jämfört med föregående år och uppgår till 34 % (föregående år 37 %). Med hänsyn tagen till pensionsförpliktelsen som redovisas som en ansvarsförbindelse blir soliditeten istället 24 % (föregående år 25 %). Kommunkoncernens soliditet uppgår till 29 % (föregående år 30 %)

Soliditet inkl. Pensionsåtagande

Kassaflödesanalys

Enligt LKBR 8:1 ska kassaflödesanalysen innehålla information om kommunens in- och utbetalningar under året. Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primär-kommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

- ✓ Håbohus AB 100%
- ✓ Räddningstjänsten i Håbo/Enköping 35%

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget.

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Noter" att årsredovisningen till stor del är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationerna från RKR. Kommunen uppger att avsteg gällande lagstiftning görs från RKR R5 vad gäller redovisningen av leasing.

Avseende leasing uppger kommunen att man på balansdagen gör avsteg från RKR R5 Leasing avseende *fast* egendom. Kommunens hyresavtal avseende fast egendom har inventerats under 2022 med syftet att klassificera dem som operationella och finansiella leasingavtal. Effekterna ingår inte i de finansiella rapporterna per 2022-12-31 utan kommer redovisas 2023.

Vid vår granskning har vi stickprovsvis granskat kommunens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKR:s gällande rekommendationer. Vår bedömning är att kommunen, utöver ovan nämnda avsteg om leasing, i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer men att vi inte kan uttala oss om hur stor påverkan detta har.

Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten. Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges sist beslutade budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Nytt i RKR R14 Drift- och investeringsredovisningen är att i investeringsredovisningen ska även inkluderas under årets genomförda investeringar som finansierats via finansiell leasing eller som erhållits genom gåva. Ett förtydligande i rekommendationen är att i de fall principerna för investeringsredovisningen avviker från externredovisningsprinciperna ska detta kommenteras och avvikelserna anges.

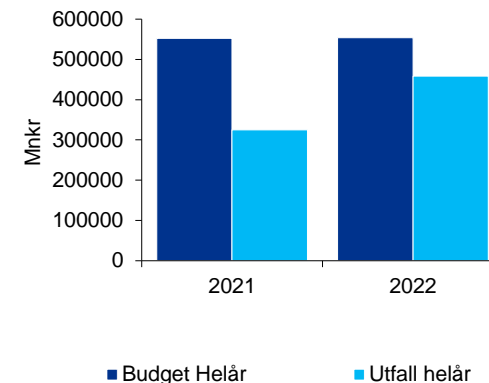
Håbo kommuns budget för investeringar under 2022 uppgår till 549,6 mnkr och årets utfall uppgår till 410,2 mnkr. Det är en avvikelse på 138,5 mnkr motsvarande 75 % av budgeten. Avvikelsen hänförs främst till Kommunstyrelsen samhällsbyggnad och uppgår till 112 mnkr. Stora avvikelser är bl a simhallen, fotbollsplanläggning, äldreboende Åsen.

Investeringsredovisningen ska även omfatta de kommunala koncernföretagens investeringar som fullmäktige tagit ställning till. Vi rekommenderar att kommunen även inkluderar bolagen framöver.

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftningen förutom ovan nämnt.

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat före avskrivningar. 100 % innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar, vilket i sin tur innebär att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks. Vi kan konstatera att självfinansieringsgraden minskat jämfört med föregående år.

Investeringar inkl. exploatering

kpmg.com/socialmedia

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public